

ZPRAVODAJSKÉ ZABEZPEČENÍ KOMPLEXNÍHO PALEBNÉHO NIČENÍ NEPŘÍTELE

Soudobé operace a boj získávají jasně vyjádřený palebný charakter. Palba prakticky splývá s úderem a manévrem vojsk, tvoří základ bojové činnosti a je hlavním faktorem získání iniciativy nad nepřítelem.

Komplexní ráz palebného ničení nepřítele v soudobých operacích zvyšuje nároky na průzkum, jehož síly a prostředky musí zjistit a upřesnit cíle pro údery i palby různých druhů ozbrojených sil, druhů vojsk i speciálních vojsk.

Jestliže v rámci komplexního palebného ničení nepřítele máme ničit prostředky jaderného napadení, raketové, dělostřelecké a minometné baterie, letouny na letištích, místa velení, spojovací uzly, protitankové prostředky a důležité objekty hlavního uskupení vojsk nepřítele, nemůžeme toho dosáhnout bez přesných průzkumných zpráv, bez souřadnic nepřátelských objektů.

Tyto zprávy může získat pouze centrálně řízený a komplexně organizovaný i vedený průzkum vyvažující nedostatky či nepřesnosti jednoho prostředku přednostmi druhého.

Cílem zpravodajského zabezpečení komplexního palebného ničení je včas a s požadovanou přesností získat zprávy o takovém množství prostředků jaderného napadení, palebných prostředků a protistojícím uskupení nepřítele, jejichž zničení nebo umlčení umožní našim vojskům splnit bojové úkoly.

Komplexní palebné ničení plánujeme a organizujeme na stupni frontu a armády. Proto i jeho zpravodajské zabezpečení centralizovaně řídíme z těchto stupňů.

Průzkumné úkoly ve prospěch komplexního palebného ničení budou plnit:

- organické průzkumné jednotky vševojskových svazků prvního sledu (pozorovatelé, pozorovací hlídky, samostatné průzkumné hlídky, důstojnické průzkumné hlídky, průzkumné skupiny, průzkumné odřady, orgány rádiového, radiotechnického a radiolokačního průzkumu, dělostřelecký průzkum, ženijní průzkum),
- určené motostřelecké a tankové jednotky,

- vrtulníkové jednotky divizí,
- armádní průzkumné útvary,
- frontové průzkumné útvary,
- průzkumné jednotky armádního i frontového dělostřelectva,
- průzkumné jednotky raketového vojska,
- vrtulníkové útvary,
- průzkumný letecký útvar a určené jednotky frontového letectva,
- průzkumné jednotky dalších druhů vojsk a speciálních vojsk.

Z uvedených útvarů a jednotek mají v této situaci největší význam ty, jejichž orgány jsou schopny určovat souřadnice nepřátelských objektů a v krátkém čase je předat vykonavatelům komplexního palebného ničení. Jsou to především průzkumné letouny, průzkumné skupiny, průzkumné hlídky a orgány dělostřeleckého průzkumu.

Hlavní zásady organizace průzkumu ve prospěch komplexního palebného ničení:

- soustředění sil a prostředků průzkumu na rozhodující objekty nepřítele a na směr hlavního úderu,
- promyšlené přidělení nepřátelských objektů jednotlivým druhům průzkumu v souladu s jejich možnostmi,
- široký a včasný manévr silami a prostředky průzkumu,
- nepřetržitá a těsná součinnost vševojskových zpravodajských orgánů a orgánů druhů vojsk,
- pevné a nepřetržité velení zasazeným průzkumným orgánům a zpravodajským orgánům podřízených štábů.

Každému operačnímu úkolu (např. průlomu, odražení protiúderu, zasazení druhého sledu atd.) musí předcházet buď samostatná organizace a plánování průzkumu, anebo aspoň upřesnění průzkumných úkolů podřízeným štábům a průzkumným útvarům. Nejsložitější je organizace průzkumu k zabezpečení přísunu vojsk z hloubky a průlomu obrany nepřítele z chodu.

Za hlavní kritérium výslednosti průzkumu ve prospěch komplexního palebného ničení považujeme procento přesně zjištěných objektů nepřítele, jež mohou být cíli vlastní palby a úderů. Toto procento by mělo vyplývat z důležitosti zjištěného objektu a jeho vlivu na celkovou odolnost operační a bojové sestavy nepřítele. Jistě např. jiný význam bude mít zjištění souřadnic čtyř řízených střel Pershing a jiný zjištění tankové nebo mechanizované roty v záloze.

Zásadně větší pozornost musí všechny druhy průzkumu věnovat přesnému zjištění protitankových prostředků nepřítele.

Proto se na požadavek dne dostává nutnost určité úpravy kritérií pro hodnocení výslednosti průzkumu, které obsahuje předpis Všeob-P-35 „Kontrolní činnost v Československé lidové armádě“.

Není totiž možné nadále souhlasit s tím, aby „Jednotky určené k průzkumu na cvičení byly hodnoceny **výtečně**, jestliže hlásí nadřízenému včas a s požadovanou přesností zprávy o 70 % cílů, objektů nebo činností nepřítele“ (Všeob-P-35, čl. 70).

Pro výtečné hodnocení průzkumných jednotek zabezpečujících podklady pro komplexní palebné ničení nepřítele by mělo být vyžadováno vyšší procento

zjištění raketových prostředků jaderného napadení typu Pershing a Lance, úroveň 70 % by pravděpodobně postačovala u baterií samohybných houfnic 203,2 a 155 mm i u protitankových řízených střel, ale 70 % je neúměrně vysoký požadavek na zjištění ostatních objektů nepřítele, zejména raketometných a minometných jednotek, protiletadlových baterií, opěrných bodů, velitelských stanovišť, záloh apod.

Bude tedy nezbytné oprostit se od jakéhokoli zobecňování a kritéria pro hodnocení výslednosti průzkumu ve prospěch komplexního palebného ničení stanovit (pokud je možné) zcela konkrétně.

Průzkum ve prospěch komplexního palebného ničení nepřítele se plánuje na operačním stupni v úzké součinnosti se skupinou plánování jaderného a palebného ničení. Vyčlenění zpravodajští důstojníci v této skupině upřesňují složení nepřítele, podílejí se na výpočtu poměru sil na jednotlivých směrech i na výpočtu celkového objemu palebných úkolů. Spolupracují i s orgány frontového letectva při výpočtu potřeby letového úsilí.

Problematika komplexního ničení nepřítele se musí zákonitě odrazit i v metodice práce řídicích stanovišť zpravodajských náčelníků svazů. Půjde zejména o některé úpravy rozdělení úkolů mezi druhy průzkumu, o kalkulaci sil a prostředků průzkumu, o upřesnění úkolů podřízeným zpravodajským orgánům štábů i průzkumným útvarům včetně jejich pohotovosti a součinnosti při sběru, zpracování, vyhodnocování a doručování průzkumových údajů vykonavatelům palby i úderů, o organizaci součinnosti se štáby dělostřelectva, s orgány letectva a prostředky radioelektronického boje. S tímto cílem bude třeba upravit i některé funkční povinnosti příslušníků řídicích stanovišť zpravodajských náčelníků svazů.

Komplexní pojetí zpravodajského zabezpečení palebného ničení nepřítele nemůže opomenout ani jeho lidský faktor. Proto nás očekává i posouzení současných metod přípravy velitelů, štábů, zpravodajských orgánů i průzkumníků. Nemůžeme totiž očekávat, že nové kvality ve výslednosti průzkumu dosáhneme starými prostředky a metodami. I v této oblasti je nutné uplatnit nové, tvůrčí a efektivnější přístupy k operační, odborné i bojové přípravě. Zvážit by bylo např. třeba součinnostní nácviky řídicích stanovišť zpravodajských náčelníků svazů se štáby raketového vojska a dělostřelectva, se středisky bojového vedení a štáby frontového letectva, popř. i s jinými orgány k zabezpečení komplexního palebného ničení. Řada úkolů vyvstane i při výstavbě potřebné materiálně výcvikové základny, zejména pro orgány vzdušného, speciálního a vojskového průzkumu k zabezpečení jejich výcviku v plnění úkolů ve prospěch komplexního palebného ničení.

Z uvedených problémů vyplývá, že řešení otázek zpravodajského zabezpečení komplexního palebného ničení nepřítele vyžaduje v soudobých podmínkách skutečně tvůrčí přístup a aktivitu zpravodajských orgánů štábů i vědeckopedagogického sboru vysokých vojenských škol.